

ODLUKA ESMA-e

od 16. prosinca 2020.

kojom se produljuje privremeno snižavanje praga za obavješćivanje o neto kratkim pozicijama u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu i zahtjev fizičkim ili pravnim osobama koje imaju neto kratke pozicije da u slučaju prelaska određenog praga obavijeste nadležna tijela u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća

ODBOR SUPERVIZORA EUROPSKOG NADZORNOG TIJELA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE I TRŽIŠTA KAPITALA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov Prilog IX.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 5., članak 43. stavak 1. i članak 44. stavak 1.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza ⁽²⁾, a posebno njezin članak 28. stavak 1.,

uzimajući u obzir Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 918/2012 od 5. srpnja 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u vezi s definicijama, izračunom neto kratkih pozicija, pokrivenim kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, pragovima za obavješćivanje, pragovima likvidnosti za privremenu obustavu ograničenja, značajnim padom vrijednosti financijskih instrumenata i negativnim događajima ⁽³⁾, a posebno njezin članak 24.,

uzimajući u obzir Odluku Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) (EU) 2020/525 od 16. ožujka 2020. ⁴ o privremenom snižavanju praga za obavješćivanje o neto kratkim pozicijama u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu i zahtjevu fizičkim ili pravnim osobama koje imaju neto kratke pozicije da u slučaju prelaska određenog praga obavijeste nadležna tijela u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012,

uzimajući u obzir Odluku (EU) 2020/1123 od 10. lipnja 2020. ⁵ i Odluku (EU) 2020/1689 od 16. rujna 2020. ⁶ Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) kojima se produljuje privremeno snižavanje praga za obavješćivanje o neto kratkim pozicijama

¹ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

² SL L 86, 24.3.2012., str. 1.

³ SL L 274, 9.10.2012., str. 1.

⁴ SL L 116, 15.4.2020., str. 5.–13.

⁵ SL L 245, 30.7.2020., str. 17.–30.

⁶ SL L 379, 13.11.2020., str. 60.–76.

u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu i zahtjev fizičkim ili pravnim osobama koje imaju neto kratke pozicije da u slučaju prelaska određenog praga obavijeste nadležna tijela u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012,

budući da:

1. Uvod

- (1) Odlukom (EU) 2020/525 ESMA je obvezala fizičke ili pravne osobe koje imaju neto kratke pozicije u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu da obavijeste nadležna tijela ako takve pozicije dosegnu, premaše ili padnu ispod 0,1 % izdanog dioničkog kapitala u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012.
- (2) Mjerom koja se uvodi Odlukom ESMA-e (EU) 2020/525 odgovara se na potrebu da nacionalna nadležna tijela i ESMA budu u mogućnosti pratiti neto kratke pozicije koje su sudionici na tržištu zauzeli u dionicama koje su uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu zbog izvanrednih okolnosti na financijskim tržištima.
- (3) Odlukom (EU) 2020/1123 od 10. lipnja 2020. i Odlukom (EU) 2020/1689 od 16. rujna 2020. ESMA je produljila privremeni zahtjev jer su, bez obzira na djelomičan oporavak financijskih tržišta EU-a od gubitaka zabilježenih od izbivanja pandemije, izgledi za budući oporavak i dalje bili nesigurni, a prijetnje urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta i stabilnosti financijskog sustava još su uvijek bile prisutne i imale su učinke na razini cijelog EU-a.
- (4) U skladu s člankom 28. stavkom 10. Uredbe (EU) br. 236/2012 ESMA ima obvezu preispitati tu mjeru odgovarajućom učestalošću, a najmanje svaka tri mjeseca.
- (5) ESMA je provela to preispitivanje na temelju analize pokazatelja uspješnosti, uključujući cijene, volatilnost, indekse spreadova kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, kao i kretanja neto kratkih pozicija, posebno onih između 0,1 % i 0,2 %. Na temelju provedene analize ESMA je odlučila da treba produljiti mjeru za dodatna tri mjeseca.

2. Sposobnost da se mjerom otklone prijetnje i prekogranični učinci (članak 28. stavak 2. točka (a) Uredbe (EU) br. 236/2012)

a. Prijetnja pravilnom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta

- (6) ESMA smatra da bi se u trenutačnom kontekstu, na koji snažno utječe razvoj događaja u vezi s pandemijom bolesti COVID-19 i povezana neizvjesnost, utvrđivanje rizika za pravilno funkcioniranje i integritet financijskih tržišta EU-a trebalo temeljiti na analizi cjelokupnog makroekonomskog okružja kao i kretanja na financijskim tržištima.
- (7) Kada je riječ o makroekonomskom okružju, pandemija bolesti COVID-19 i dalje negativno utječe na realno gospodarstvo, a ukupni izgledi za budući oporavak i dalje su neizvjesni usprkos nedavnim pozitivnim kretanjima u EU-u i šire u pogledu cjepiva. Zabrinutost koju je ESMA izrazila u prethodnoj odluci u vezi s mogućim porastom broja slučajeva bolesti

COVID-19 pokazala se opravdanom nakon što je došlo do drugog vala zaraze. Povezani podaci o novim slučajevima zaraze, slučajevima hospitalizacije, stopama popunjenosti odjela intenzivne skrbi i smrtnim slučajevima usporedivi su sa situacijom iz ožujka i travnja, pa čak i lošiji u odnosu na to razdoblje.

- (8) Upravo su zbog toga u cijelom EU-u poduzete brojne mjere za sprečavanje širenja zaraze, uključujući mjere ograničenja kretanja i uvođenja policijskog sata na lokalnoj razini, ali i mjere ograničenja kretanja na razini cijele države. Kada je riječ o prvom valu širenja pandemije, očekuje se da će te mjere imati i kratkoročan i dugoročan učinak na nacionalna gospodarstva.
- (9) S tim u vezi, jesenska Europska gospodarska prognoza Europske komisije⁷ upućuje na to da će u 2020. godišnji realni BDP u europodručju pasti za 7,8 % uz znatne razlike među državama članicama. Prema očekivanjima, do oporavka BDP-a u europodručju i EU-u neće doći prije kraja 2022.⁸
- (10) Nadalje, očekuje se da će 2020. stopa nezaposlenosti u europodručju dosegnuti 8,3 % (7,7 % u EU-u) te da će nastaviti rasti i u 2021.⁹
- (11) Kada je riječ o kretanjima na financijskim tržištima, pozitivne novosti u vezi s razvojem i učinkovitosti cjepiva pridonijele su nedavnom značajnom poboljšanju tržišnih vrednovanja i drugih povezanih parametara: između 6. studenoga, odnosno dana trgovanja koji je prethodio prvoj pozitivnoj objavi u vezi s kandidatom za cjepivo¹⁰, i 2. prosinca 2020. indeks STOXX EUROPE 800 bez švicarskog indeksa i indeks Eurostoxx 50 porasli su za 8,7 % odnosno 9,9 %, a taj su trend slijedili i glavni nacionalni indeksi, koji su u prosjeku porasli za 10 %.
- (12) Međutim, ako se kao referentna vrijednost uzme kretanje indeksa Eurostoxx 50, valja primijetiti da je oporavak njegove cijene (–8 % u odnosu na veljaču) znatno slabiji u odnosu na oporavak cijena drugih indeksa, kao što je NIKKEI 225 (+14,1 % u odnosu na veljaču), S&P 500 (+8,6 % u odnosu na veljaču) ili CSI 300 (+22,3% u odnosu na veljaču) [Slika 1.].
- (13) Ako se konkretno promotri bankarski sektor, gubitci koje bilježi indeks STOXX Europe Total Market Banks (za europske banke) na dan 2. prosinca 2020. iznose 22 % u odnosu na stanje na dan 20. veljače, što je poboljšanje s obzirom na pad od 37 % zabilježen u rujnu [Slika 1.]. Analiza cijena dionica nekih od najvećih europskih kreditnih institucija (iz Njemačke, Španjolske, Italije, Francuske) upućuje na to da se pad cijena kreće u rasponu od 3,41 % do 42,62 %. Unatoč poboljšanju u usporedbi sa smanjenjem cijena zabilježenim u razdoblju od veljače do rujna (u rasponu od 10 % do 59 %), ti podaci i dalje upućuju na slabost bankarskog sektora.

⁷ Dostupno na sljedećoj poveznici: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/autumn_20_forecast.pdf

⁸ Europska gospodarska prognoza, str. 40.

⁹ Europska gospodarska prognoza, str. 49.

¹⁰ Dostupno na sljedećoj poveznici: <https://www.pfizer.com/news/press-release/press-release-detail/pfizer-and-biotech-announce-vaccine-candidate-against>

- (14) Nadalje, rizik razdvajanja vrednovanja imovine od temeljnih ekonomskih pokazatelja i dalje je prisutan, zbog čega se postavlja pitanje održivosti oporavka tržišta u budućnosti¹¹. Kao što se ističe u matrici rizika ESMA-e od 11. studenoga 2020.¹², mjera u kojoj će se ti rizici nastaviti ostvarivati uvelike će ovisiti o trima čimbenicima: utjecaju pandemije na gospodarstvo, tržišnim očekivanjima u pogledu mjera monetarne i fiskalne potpore i bilo kakvim dodatnim vanjskim događajima u ionako krhkom globalnom okružju.
- (15) U isto vrijeme na financijskim tržištima prisutni su i drugi pozitivni znakovi. Povjerenje koje proizlazi iz razvoja cjepiva odražavaju i kretanja spreadova kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, prinosa državnih obveznica i volatilnosti.
- (16) Spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza za obveznice europskih nefinancijskih društava i dalje su pet baznih bodova iznad razina zabilježenih u veljači 2020. (vrijednosti slične onima iz Odluke ESMA-e (EU) 2020/1689), dok spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza za europske obveznice s visokim prinosom, obveznice europskih financijskih društava i podređene dugove europskih financijskih društava bilježe smanjenje od 39, 6 odnosno 25 baznih bodova u usporedbi s vrijednostima iz Odluke ESMA-e (EU) 2020/1689 [Slika 1.].
- (17) Slično tomu, čini se da su se smanjili prinosi desetogodišnjih državnih obveznica: vidljiv je pad prinosa desetogodišnjih državnih obveznica Njemačke, Španjolske, Francuske i Italije u odnosu na razinu od 20. veljače od prosječno 14 baznih bodova [Slika 1.].
- (18) Kada je riječ o impliciranoj volatilnosti, ona se kontinuirano smanjuje, ali i dalje je vrlo osjetljiva na novosti na tržištu. Volatilnost koja se mjeri indeksom VSTOXX¹³ i dalje je visoka u usporedbi s vrijednošću iz veljače 2020. (+8 %), a slično tomu indeks VIX na dan 2. prosinca 2020. i dalje iznosi +5 % u odnosu na vrijednost iz veljače 2020.¹⁴ [Slika 1.].
- (19) Udio dionica s neto kratkom pozicijom između 0,1 % i 0,2 % nije se znatno smanjio od ožujka 2020. te je i dalje u prosjeku na razini od 12 % ukupnih neto kratkih pozicija, što je slično situaciji u rujnu¹⁵ (kada je iznosio 13 %) [Slika 6.].
- (20) Kao što je već istaknuto u prethodnim odlukama ESMA-e, niži prag za obavješćivanje pokazao je da u nekim zemljama neto kratke pozicije između 0,1 % i 0,2 % predstavljaju velik udio ukupnih prijavljenih neto kratkih pozicija. Zaključno, postotak neto kratkih pozicija između 0,1 % i 0,2 %, koje je trebalo prijaviti zbog privremenog nižeg praga za obavješćivanje, i dalje čini relevantan dio ukupne vrijednosti i u trenutačnom kontekstu ima veliku informativnu vrijednost za regulatore.

¹¹ Dostupno na sljedećoj poveznici: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-165-1371_risk_dashboard_no_2_2020.pdf

¹² Dostupno na sljedećoj poveznici: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-165-1371_risk_dashboard_no_2_2020.pdf

¹³ Indeksom VSTOXX mjeri se implicirana volatilnost na temelju cijena opcija indeksa EUROSTOXX 50.

¹⁴ Indeks VIX izračunava se upotrebom srednje vrijednosti kupovnih i prodajnih cijena opcija indeksa S&P 500 (SPX) u stvarnom vremenu.

¹⁵ Vidjeti također odjeljak 4. točku (c).

- (21) Općenito govoreći, usprkos nedavnim povećanjima cijena u ključnim sektorima, okružje je i dalje krhko: brojne neizvjesnosti u vezi s razvojem pandemije bolesti COVID-19 i njezinim učinkom na cjelokupni makroekonomski scenarij i dalje su prisutne.
- (22) ESMA napominje da rizik razdvajanja vrijednosti imovine od temeljnih ekonomskih pokazatelja može nastupiti ne samo kad se cijene vlasničkih instrumenata povećaju bez jasnog izgleda za temeljni gospodarski rast, već i u slučaju pretjerane reakcije tržišta na novosti u obliku neopravdanog naglog pada cijena.
- (23) Usprkos nedavnim događajima, dugoročni učinci krize uzrokovane bolešću COVID-19 na gospodarstvo kao i dugoročni učinci te krize općenito tek se trebaju pokazati. Naime, u okviru jesenske gospodarske prognoze Europske komisije izrađena su dva alternativna scenarija¹⁶ („povoljni scenarij” i „nepovoljni scenarij”) zbog iznimnog stupnja neizvjesnosti u vezi s razvojem pandemije i mjerama koje se poduzimaju radi sprečavanja njezina širenja.
- (24) Kao što je prethodno navedeno, u pogledu neto kratkih pozicija nije zabilježeno znatno smanjenje, dok se za impliciranu volatilitet pokazalo da je osjetljiva na nove događaje unatoč nižoj vrijednosti od one analizirane za potrebe Odluke (EU) 2020/1689.
- (25) Konkretno, zbog takvog krhkog gospodarskog i tržišnog okružja postoji veća vjerojatnost da pritisci na kratku prodaju pokrenu ili pogoršaju potencijalna negativna kretanja u sljedećim mjesecima, što bi pak moglo negativno utjecati na tržišno povjerenje ili integritet mehanizma određivanja cijena. ESMA smatra da je kombinacija prethodno opisanih okolnosti ozbiljna prijetnja pravilnom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta.

b. Prijetnja stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije

- (26) Kao što je Europska središnja banka (ESB) objasnila u svojoj publikaciji *Financial Stability Review* („Pregled financijske stabilnosti”)¹⁷, financijska stabilnost stanje je u kojem je financijski sustav, koji obuhvaća financijske posrednike, tržišta i tržišne infrastrukture, sposoban podnositi šokove i posljedice financijskih neravnoteža.
- (27) Pandemija bolesti COVID-19 i dalje ima snažan utjecaj na realno gospodarstvo u Uniji. Kao što je spomenuto, ESMA u svojoj matrici rizika od 11. studenoga 2020. navodi da je „u trećem tromjesečju 2020. zabilježen nastavak oporavka financijskih tržišta EU-a, ali su ona i dalje vrlo osjetljiva [...] mogućnost neočekivanog preokreta u procjeni rizika za ulagatelje ključni je rizik koji je trenutačno prisutan na financijskim tržištima EU-a te stoga svoju procjenu rizika zadržavamo na istoj razini”.
- (28) Prethodni odjeljak 2 točka (a) sadržava dodatne informacije o rezultatima bankarskog sektora i financijskih tržišta u cjelini.
- (29) Zbog utjecaja pandemije bolesti COVID-19 gospodarstvo EU-a i njegova financijska tržišta našli su se u stanju krhkosti u kojem bi daljnji pad cijena potaknut ili pojačan strategijama kratke prodaje mogao imati vrlo štetne posljedice.

¹⁶ Europska gospodarska prognoza, str. 61.

¹⁷ <https://www.ecb.europa.eu/pub/financial-stability/fsr/html/ecb.fsr201911-facad0251f.en.html>.

- (30) U toj još uvijek nesigurnoj situaciji ESMA smatra da se znatan pritisak na prodaju i neuobičajena volatilnost cijena dionica mogu povećati djelovanjem različitih čimbenika, uključujući i sve veći broj sudionika na tržištu koji se bave kratkom prodajom i stvaraju značajne neto kratke pozicije.
- (31) Kao što je prethodno navedeno, udio dionica s neto kratkom pozicijom između 0,1 % i 0,2 % nije se znatno smanjio od ožujka 2020. [Slika 6.].
- (32) Kada je riječ o raširenim gubitcima u pogledu cijena za kreditne institucije, što je bio jedan od parametra za donošenje odluka o produljenju u lipnju i rujnu, zabilježeno je poboljšanje u usporedbi sa stanjem u rujnu; međutim, ti su gubitci i dalje na razini od –22 % u odnosu na stanje u veljači 2020. [Slika 1.]. To upućuje na činjenicu da su neke kreditne institucije, koje su u određenim slučajevima sistemski važne, i dalje potencijalno osjetljive na strategije kratke prodaje i na stvaranje značajnih neto kratkih pozicija, bez obzira na to jesu li te strategije i pozicije podržane temeljnim informacijama.
- (33) Još uvijek postoji rizik da akumulacija strategija kratke prodaje i stvaranje značajnih neto kratkih pozicija mogu dovesti do kaotičnih padova cijena za određene izdavatelje i do učinka prelijevanja unutar iste države članice ili u cijelom EU-u, što bi u konačnici moglo ugroziti financijski sustav jedne ili više država članica.
- (34) Bez obzira na djelomičan oporavak koji je primijećen na financijskim tržištima određenih država članica EU-a, prethodno spomenute neizvjesnosti u vezi s razvojem pandemije bolesti COVID-19 i njezinim učinkom na gospodarstvo EU-a i dalje su prisutne, zbog čega je spomenuta zabrinutost u pogledu potencijalnog razdvajanja vrednovanja imovine od temeljnih ekonomskih pokazatelja i u pogledu održivosti nedavnog oporavka financijskih tržišta još relevantnija.
- (35) ESMA stoga smatra da su trenutačne okolnosti na tržištu i dalje ozbiljna prijetnja stabilnosti financijskog sustava Unije.

c. Prekogranični učinci

- (36) Još jedan uvjet koji mora biti ispunjen kako bi ESMA mogla poduzeti tu mjeru jest da utvrđene prijetnje imaju prekogranične učinke.
- (37) Kao što je prethodno opisano, uzimajući u obzir nacionalne i paneuropske indekse, tržišta vlasničkih instrumenata u cijelom EU-u nisu se u potpunosti oporavila od velikih smanjenja cijena zabilježenih u ožujku.
- (38) S obzirom na to da te prijetnje utječu na financijska tržišta većine država članica EU-a, iako u različitoj mjeri, prekogranični učinci i dalje su osobito ozbiljni jer međusobna povezanost financijskih tržišta EU-a povećava vjerojatnost potencijalnih učinaka prelijevanja ili širenja štetnih učinaka na svim tržištima u slučaju pritiska na kratku prodaju.
- (39) ESMA stoga smatra da prethodno opisane prijetnje integritetu tržišta, pravilnom funkcioniranju i financijskoj stabilnosti imaju prekogranične učinke. Zbog prirode krize uzrokovane bolešću COVID-19 one su zapravo paneuropske.

3. Nijedno nadležno tijelo nije poduzelo mjere za otklanjanje prijetnje ili je jedno nadležno tijelo ili više njih poduzelo mjere kojima se prijetnja ne otklanja na odgovarajući način (članak 28. stavak 2. točka (b) Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (40) Još jedan uvjet koji mora biti ispunjen kako bi ESMA usvojila mjeru iz ove Odluke jest da nadležno tijelo ili nadležna tijela nisu poduzela mjere za otklanjanje prijetnje ili su poduzela mjere kojima se prijetnja ne otklanja na odgovarajući način.
- (41) Pitanja integriteta i pravilnog funkcioniranja tržišta te financijske stabilnosti opisana u Odluci ESMA-e 2020/525 navela su neka nacionalna nadležna tijela da poduzmu nacionalne mjere s ciljem ograničavanja kratke prodaje dionica u Španjolskoj, Francuskoj, Austriji, Belgiji, Grčkoj i Italiji¹⁸, koje su istekle 18. svibnja.
- (42) Nakon isteka ili ukidanja tih privremenih mjera u EU-u nisu poduzete dodatne mjere na temelju Uredbe (EU) br. 236/2012 te na dan donošenja ove Odluke nijedna takva mjera nije na snazi.
- (43) U trenutku donošenja ove Odluke nijedno nadležno tijelo nije donijelo mjere kojima bi se povećala vidljivost kretanja neto kratkih pozicija uspostavom nižih pragova za obavješćivanje jer se mogu osloniti na Odluku ESMA-e (EU) 2020/1123.
- (44) Nužnost veće vidljivosti neto kratkih pozicija i dalje je izražena u kontekstu u kojem prethodno navedena ograničenja određena člankom 20. Uredbe (EU) br. 236/2012 više nisu na snazi, a opisana neizvjesnost povezana s produljenim učinkom pandemije bolesti COVID-19 još je uvijek prisutna. Kako kratka prodaja i transakcije s jednakim učinkom više nisu podložne drugim vanjskim ograničenjima, nacionalna nadležna tijela u cijelom EU-u trebaju moći unaprijed utvrditi stvaraju li se kratke pozicije do mjere koja može dovesti do prethodno opisanih prijetnji financijskim tržištima i financijskoj stabilnosti, koje se manifestiraju i pogoršavaju pritiscima na kratku prodaju.
- (45) S obzirom na navedene prijetnje na razini cijelog EU-a, i dalje je očito da informacije koje nacionalna nadležna tijela primaju primjenom uobičajenog praga za obavješćivanje propisanog člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 236/2012 nisu dovoljne u trenutnim uvjetima stresa na tržištu. ESMA smatra da bi se zadržavanjem sniženog praga za obavješćivanje trebalo osigurati da nacionalna nadležna tijela u cijelom EU-u i ESMA imaju na raspolaganju najbolji mogući skup podataka kako bi mogli pratiti tržišna kretanja te kako bi mogli pripremiti sebe i ESMA-u za poduzimanje dodatnih mjera ako one budu potrebne.

¹⁸ U Italiji je ta mjera ukinuta 18. svibnja.

4. Mjera značajno otklanja prijetnje ili poboljšava sposobnost nacionalnih nadležnih tijela da nadziru prijetnje (članak 28. stavak 3. točka (a) Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (46) ESMA mora uzeti u obzir i opseg u kojem produljena mjera značajno otklanja utvrđene prijetnje.
- (47) Konkretno, ESMA u nastavku analizira otklanja li produljena mjera u značajnoj mjeri prijetnje pravilnom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta te financijskoj stabilnosti Unije te poboljšava li ta mjera sposobnost nadležnih tijela da nadziru prijetnju.

a. Mjera značajno otklanja prijetnju pravilnom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta

- (48) U prethodno opisanim okolnostima svaki nagli porast pritiska na prodaju i volatilnosti tržišta uzrokovan kratkom prodajom i stvaranjem kratkih pozicija može pojačati negativna kretanja na financijskim tržištima. Premda u drugim okolnostima kratka prodaja može poslužiti u pozitivne svrhe u smislu određivanja ispravnog vrednovanja izdavatelja, u trenutačnim okolnostima na tržištu ona može predstavljati dodatnu prijetnju pravilnom funkcioniranju i integritetu tržišta.
- (49) Osobito, s obzirom na horizontalni učinak kontinuirane izvanredne situacije koja utječe na široki skup dionica u Uniji, svaki nagli pad cijena dionica mogao bi se pogoršati dodatnim pritiskom na prodaju koji proizlazi iz kratke prodaje i povećanja neto kratkih pozicija koje bi, ako su ispod uobičajenih pragova za obavješćivanje nacionalnih nadležnih tijela u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 236/2012, ostale neopažene kad se mjera ne bi produljila.
- (50) Zbog prethodno navedenih razloga nacionalna nadležna tijela i ESMA trebaju što prije saznati da se sudionici na tržištu bave kratkom prodajom i stvaraju značajne neto kratke pozicije kako bi, prema potrebi, spriječili da te pozicije postanu signali koji bi doveli do lančanih naloga za prodaju i daljnjeg značajnog pada cijena.
- (51) Produljenjem mjere odgovara se na tu potrebu na način da se propisuje da fizičke i pravne osobe koje imaju neto kratke pozicije u dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenom tržištu trebaju nastaviti obavješćivati nacionalna nadležna tijela u slučaju prelaska praga koji je niži od onog utvrđenog u članku 5. Uredbe (EU) br. 236/2012.
- (52) Prema tome, nacionalna nadležna tijela i ESMA moći će na primjeren način ocijeniti razvoj situacije, razlikovati kretanja na tržištu potaknuta temeljnim informacijama od onih koja bi se mogla pokrenuti ili pogoršati kratkom prodajom te reagirati budu li radi integriteta, pravilnog funkcioniranja i stabilnosti tržišta potrebne strože mjere.
- (53) ESMA smatra da bi, ako se ta mjera ne produlji za dodatna tri mjeseca, nacionalna nadležna tijela i ESMA imali ograničen kapacitet za odgovarajuće praćenje tržišta u trenutačnom neizvjesnom i krhkom okružju. To je naglašeno očitim razdvajanjem rezultata financijskog tržišta od temeljne gospodarske aktivnosti kao i dinamičnom prirodom pandemije bolesti COVID-19. Ti bi čimbenici mogli izazvati iznenadan i znatan pritisak na prodaju te neuobičajenu dodatnu volatilnost cijena dionica u Uniji, što bi se pak moglo dodatno pojačati akumulacijom kratkih pozicija.

(54) Istodobno, ESMA smatra primjerenim zadržati prag određen za objavu, propisan člankom 6. Uredbe (EU) br. 236/2012, koji iznosi 0,5 % izdanog dioničkog kapitala društva jer se snižavanje tog praga ne čini potrebnim iz perspektive održavanja urednih tržišta i otklanjanja rizika za financijsku stabilnost. Nacionalna nadležna tijela i ESMA nastavit će kontinuirano pratiti tržišne uvjete i po potrebi će poduzeti daljnje mjere.

b. Mjera značajno otklanja prijetnju stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije

(55) Kao što je prethodno opisano, usprkos tomu što je zahvaljujući ohrabrujućim novostima o razvoju događaja u pogledu cjepiva nedavno zabilježeno poboljšanje rezultata na tržištima, u nekim je zemljama pad dioničkih indeksa koji je započeo 20. veljače 2020. i dalje na razini sličnoj onoj koja je zabilježena u lipnju ili rujnu 2020. Osim toga, oporavak cijena u EU-u znatno je slabiji u usporedbi s rezultatima drugih globalnih gospodarstava, npr. indeksima NIKKEI 225, S&P 500 ili CSI 300. Različiti čimbenici rizika i dalje utječu na mnoge sektore, pri čemu su rezultati dionica u financijskom sektoru i dalje slabi i uvelike raspršeni među velikim kreditnim institucijama EU-a. U takvom okružju bavljenje kratkom prodajom i stvaranje značajnih neto kratkih pozicija može pojačati pritisak na prodaju i negativna kretanja, što pak može pogoršati prijetnju i imati vrlo štetne učinke na financijsku stabilnost financijskih institucija i društava iz drugih sektora.

(56) U tom bi se kontekstu, ako se ta mjera ne produlji za dodatna tri mjeseca, nacionalna nadležna tijela i ESMA suočili s ograničenosti podataka, zbog čega bi njihova sposobnost rješavanja bilo kakvih mogućih negativnih učinaka na gospodarstvo i u konačnici na financijsku stabilnost Unije u cjelini bila ograničena.

(57) Stoga se ESMA-inom produljenom mjerom privremenog snižavanja pragova za obavješćivanje nacionalnih nadležnih tijela o neto kratkim pozicijama učinkovito otklanja prijetnja stabilnosti dijelova ili, u konačnici, cijelog financijskog sustava Unije smanjenjem ograničenosti podataka i povećanjem sposobnosti nacionalnih nadležnih tijela za rješavanje predstojećih prijetnji u ranoj fazi.

c. Poboljšanje sposobnosti nadležnih tijela da nadziru prijetnju

(58) U uobičajenim tržišnim uvjetima nacionalna nadležna tijela nadzornim alatima uspostavljenima zakonodavstvom Unije, a posebno primjenom obveza obavješćivanja o neto kratkim pozicijama utvrđenima u Uredbi (EU) br. 236/2012¹⁹, nadziru svaku prijetnju koja može proizaći iz kratke prodaje i stvaranja neto kratkih pozicija.

(59) Međutim, zbog postojećih tržišnih uvjeta potrebno je pojačati aktivnosti nacionalnih nadležnih tijela i ESMA-e povezanih s nadzorom agregiranih neto kratkih pozicija u dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenim tržištima. S tim ciljem i s obzirom na trajnu neizvjesnost povezanu s razvojem pandemije bolesti COVID-19 i dalje je važno da nacionalna nadležna tijela nastave primati informacije o stvaranju neto kratkih pozicija u

¹⁹ Usp. članak 5. Uredbe (EU) br. 236/2012.

najranijoj mogućoj fazi, prije nego što dosegnu razinu od 0,2 % izdanog dioničkog kapitala, utvrđenu u članku 5. stavku 2. Uredbe (EU) br. 236/2012.

- (60) To je naglašeno činjenicom da se, usprkos povećanjima cijena od studenoga 2020., udio dionica s neto kratkom pozicijom između 0,1 % i 0,2 % nije znatno smanjio od ožujka 2020.²⁰ te i dalje u prosjeku iznosi 12 % ukupnih neto kratkih pozicija, što je slično situaciji u rujnu. Stoga se može zaključiti da udio neto kratkih pozicija između 0,1 % i 0,2 %, koje su se morale prijaviti zbog nižeg praga za obavješćivanje koji je uvela ESMA, ostaje relevantan dio ukupnih neto kratkih pozicija.
- (61) Stoga se produljenom mjerom ESMA-e održava veća sposobnost nacionalnih nadležnih tijela da otklone sve utvrđene prijetnje u ranijoj fazi, što njima i ESMA-i omogućuje da pravodobno upravljaju prijetnjama pravilnom funkcioniranjem tržišta i financijskoj stabilnosti ako se pokažu bilo kakvi znakovi stresa na tržištu.

5. Mjerama se ne stvara rizik regulatorne arbitraže (članak 28. stavak 3. točka (b) Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (62) Za donošenje ili produljenje mjere u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) br. 236/2012 ESMA bi trebala uzeti u obzir stvara li se tom mjerom rizik regulatorne arbitraže.
- (63) Budući da se produljena mjera ESMA-e odnosi na obveze obavješćivanja sudionika na tržištu o svim dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenim tržištima u Uniji, njome će se osigurati jedinstveni prag za obavješćivanje za sva nacionalna nadležna tijela te će se uspostaviti ravnopravni uvjeti za sudionike na tržištu unutar Unije i izvan nje u pogledu trgovanja dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenim tržištima u Uniji.

6. ESMA-ina mjera nema štetan učinak na učinkovitost financijskih tržišta, uključujući smanjenje likvidnosti na tim tržištima ili stvaranje nesigurnosti za sudionike na tržištu, koji bi bio nerazmjern njezinim koristima (članak 28. stavak 3. točka (c) Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (64) ESMA mora procijeniti ima li mjera štetne učinke koji bi se mogli smatrati nerazmjernima njezinim koristima.
- (65) ESMA smatra primjerenim da nacionalna nadležna tijela pomno nadziru kretanje neto kratkih pozicija prije nego što razmotre donošenje bilo kakve radikalnije mjere. ESMA napominje da uobičajeni pragovi za obavješćivanje (0,2 % izdanog dioničkog kapitala) u kontinuiranim izvanrednim tržišnim uvjetima možda nisu primjereni za pravodobno utvrđivanje trendova i nadolazećih prijetnji.
- (66) Premda je uvođenje pojačane obveze obavješćivanja možda dodatno opteretilo subjekte koji podliježu obvezi obavješćivanja, takvi su subjekti u ovom trenutku već prilagodili svoje unutarnje sustave nakon primjene ESMA-inih odluka (EU) 2020/525, (EU) 2020/1123 i (EU) 2020/1689 te se stoga ne očekuje da će predmetna produljena mjera dodatno utjecati na troškove osiguravanja usklađenosti za subjekte koji podliježu obvezi obavješćivanja.

²⁰ Zbog tehničkog problema nedostaju izvješća o dnevnim neto kratkim pozicijama iz Danske za razdoblje od 31. kolovoza do 4. rujna.

Osim toga, predmetnom se mjerom ne ograničava mogućnost sudionika na tržištu da zauzmu ili povećaju svoje kratke pozicije u dionicama. Stoga ona neće utjecati na učinkovitost tržišta.

- (67) U usporedbi s drugim potencijalnim i radikalnijim mjerama predmetna produljena mjera ne bi trebala utjecati na likvidnost na tržištu jer pojačana obveza obavješćivanja za ograničen skup sudionika na tržištu ne bi trebala izazvati promjenu njihovih strategija trgovanja, a stoga ni njihova sudjelovanja na tržištu. Osim toga, zadržanim izuzećem predviđenim za aktivnosti održavanja tržišta i stabilizacijske programe nastoji se ne povećati opterećenje za subjekte koji pružaju važne usluge u smislu osiguravanja likvidnosti i smanjenja volatilnosti, što je posebno važno u trenutačnoj situaciji.
- (68) Kada je riječ o području primjene produljene mjere, ESMA smatra da se njegovim ograničenjem na jedan sektor ili nekoliko sektora ili na podskup izdatelja ne može postići željeni ishod. Razmjer pada cijena zabilježen nakon izbijanja pandemije bolesti COVID-19, širok raspon pogođenih dionica (i sektora) te stupanj međusobne povezanosti gospodarstava EU-a i mjesta trgovanja u EU-u upućuju na to da će mjera na razini cijelog EU-a vjerojatno biti učinkovitija od sektorskih mjera u pružanju ranih informacija o tržištu nacionalnim nadležnim tijelima.
- (69) Kada je riječ o stvaranju nesigurnosti na tržištu, mjerom se ne uvode nove regulatorne obveze jer se sniženjem relevantnog praga samo mijenja postojeća obveza obavješćivanja koja je na snazi od 2012. ESMA također naglašava da je produljena mjera i dalje ograničena na obavješćivanje o dionicama koje su uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu u Uniji kako bi se obuhvatile one pozicije za koje se čini da je dodatno obavješćivanje najrelevantnije.
- (70) Stoga ESMA smatra da takva obveza povećane transparentnosti ne bi trebala imati štetan učinak na učinkovitost financijskih tržišta ni na ulagatelje koji je nerazmjern njezinim koristima te da ne bi trebala stvoriti nesigurnost na financijskim tržištima.
- (71) Kada je riječ o trajanju mjere, ESMA smatra da je produljenje mjere za tri mjeseca opravdano s obzirom na informacije koje su u ovom trenutku dostupne kao i opće izgled u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, koji su i dalje neizvjesni. ESMA namjerava ponovno uspostaviti redovitu obvezu obavješćivanja čim se stanje poboljša, ali istodobno ne može odbaciti mogućnost produljenja mjere ako se situacija pogorša ili ako tržišta ostanu u krhkom stanju.
- (72) Na temelju navedenoga i na današnji dan ESMA smatra da je ova Odluka o produljenju privremene mjere povećane transparentnosti u pogledu neto kratkih pozicija razmjerna s obzirom na kontinuirane nepovoljne okolnosti.

7. Savjetovanja i obavijesti (članak 28. stavci 4. i 5. Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (73) ESMA se savjetovala s Europskim odborom za sistemske rizike (ESRB). ESRB nije iznio nikakve prigovore na donošenje predložene odluke.
- (74) ESMA je o planiranoj odluci obavijestila nacionalna nadležna tijela.
- (75) Produljena mjera ESMA-e primjenjuje se od 19. prosinca 2020.

DONIO JE OVU ODLUKU

Članak 1. **Definicija**

Za potrebe ove Odluke „uređeno tržište” znači uređeno tržište kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (21) Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU⁽²¹⁾.

Članak 2. **Privremene obveze dodatne transparentnosti**

1. Fizička ili pravna osoba koja ima neto kratku poziciju u izdanom dioničkom kapitalu društva čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu obavješćuje relevantno nadležno tijelo u skladu s člancima 5. i 9. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ako ta pozicija dosegne ili padne ispod praga određenog za obavješćivanje iz stavka 2. ovog članka.
2. Prag određen za obavješćivanje postotak je koji iznosi 0,1 % izdanog dioničkog kapitala predmetnog društva i svakih 0,1 % iznad tog praga.

Članak 3. **Izuzeca**

1. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, privremene obveze dodatne transparentnosti iz članka 2. ne primjenjuju se na dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu ako se glavno mjesto trgovanja dionicama nalazi u trećoj zemlji.
2. U skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, privremene obveze dodatne transparentnosti iz članka 2. ne primjenjuju se na transakcije provedene radi aktivnosti održavanja tržišta.
3. Privremene obveze dodatne transparentnosti iz članka 2. ne primjenjuju se na neto kratku poziciju koja se odnosi na provedbu stabilizacije u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 596/2014 od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta⁽²²⁾.

²¹ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

²² SL L 173, 12.6.2014., str. 1.

Članak 4.
Stupanje na snagu i primjena

Ova Odluka stupa na snagu 19. prosinca 2020. Primjenjuje se od dana stupanja na snagu u razdoblju od tri mjeseca.

Sastavljeno u Parizu 16. prosinca 2020.

Za Odbor supervizora
Steven Maijor
Predsjednik

PRILOG

U ovom Prilogu „Odluka ESMA-e” odnosi se na Odluku ESMA-e od 16. ožujka 2020. o privremenom snižavanju praga za obavješćivanje o neto kratkim pozicijama u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu i zahtjevu fizičkim ili pravnim osobama koje imaju neto kratke pozicije da u slučaju prelaska određenog praga obavijeste nadležna tijela u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća [[POVEZNICA](#)].

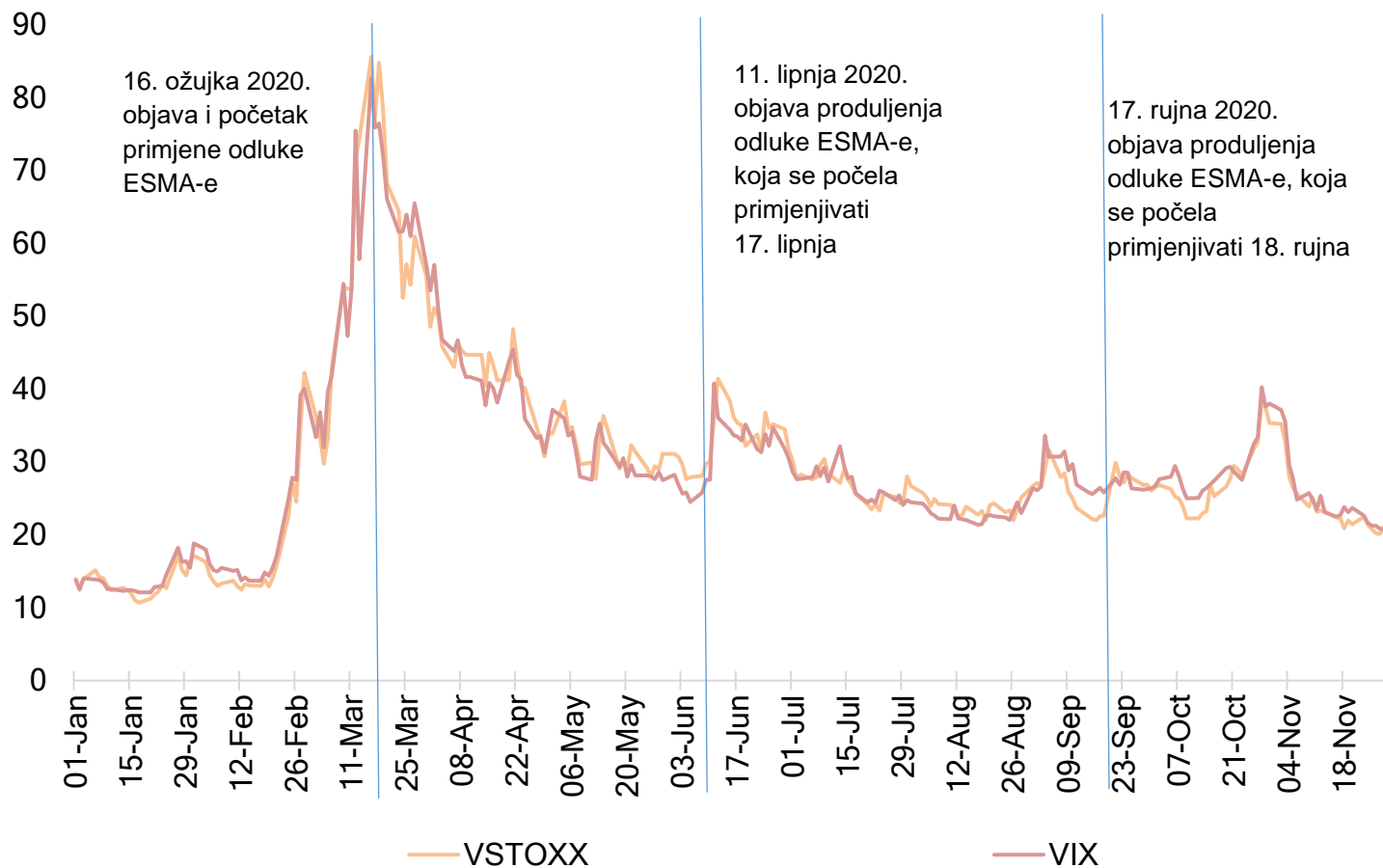
SLIKA 1. – FINANCIJSKI POKAZATELJI

Rezultati tržišta vlasničkih instrumenata	Promjene od 20. 2. 2020. do 2. 12. 2020.	Razina indeksa na dan 2. 12. 2020.	Promjene od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Razina indeksa na dan 3. 9. 2020.	Promjene od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.	Razina indeksa na dan 4. 6. 2020.
STOXX EUROPE 800 bez švicarskog indeksa	-10 %	125	-17 %	116	-16 %	117
INDEKS EURO STOXX	-6 %	392	-13 %	362	-13 %	364
EURO STOXX 50	-8 %	3,521	-14 %	3,304	-13 %	3,323
US S&P500	9 %	3,663	2 %	3,451	-8 %	3,112

CSI 300	22 %	5,067	16 %	4,817	-4 %	3,982
JP Nikkei	14 %	26,801	0 %	23,466	-3 %	22,864
Globalno	8 %	248	-1 %	228	-9 %	211
Europske banke	-22 %	115	-37 %	93	-30 %	104
IT, financijska društva	-24 %	29	-30 %	27	-29 %	28
ES, financijska društva	-24 %	50	-48 %	34	-35 %	42
DE, financijska društva	-7 %	132	-13 %	123	-11 %	126
FR, financijska društva	-21 %	141	-34 %	118	-28 %	130
Volatilitnost	Promjene od 20. 2. 2020. do 2. 12. 2020.	Razina indeksa na dan 2. 12. 2020.	Promjene od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Razina indeksa na dan 3. 9. 2020.	Promjene od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.	Razina indeksa na dan 4. 6. 2020.
VSTOXX	8 %	22	15 %	29	13 %	28
VIX	5 %	21	18 %	33	9 %	25
Kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza	Promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 2. 12. 2020.	Spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u baznim bodovima na dan 2. 12. 2020.	Promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u baznim bodovima na dan 3. 9. 2020.	Promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.	Spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u baznim bodovima na dan 4. 6. 2020.

Europa, obveznice nefinancijskih društava	5	45	5	45	22	62
Europa, obveznice s visokim prinosom	53	251	92	290	157	355
Europa, obveznice financijskih društava	9	53	15	59	29	73
Europa, podređeni dug financijskih društava	13	100	38	124	62	149
Desetogodišnje državne obveznice (10Y)	Promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 2. 12. 2020.	Prinosi na obveznice u % na dan 2. 12. 2020.	Promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Prinosi na obveznice u % na dan 3. 9. 2020.	Promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.	Prinosi na obveznice u % na dan 4. 6. 2020.
DE10Y	-8	-0,52	-5	-0,49	15	-0,29
ES10Y	-13	0,11	9	0,33	32	0,55
FR10Y	-7	-0,29	2	-0,19	23	0,01
IT10Y	-31	0,60	15	1,06	51	1,42
US10Y	-57	0,95	-90	0,62	-67	0,86
GB10Y	-22	0,36	-34	0,24	-24	0,34
JP10Y	7	0,03	8	0,04	9	0,05
Napomena: promjene na tržištu vlasničkih instrumenata izražene su u relativnom smislu, a ostale promjene u apsolutnom smislu. Izvori: Refinitiv EIKON, ESMA						

SLIKA 2. – POKAZATELJI VOLATILNOSTI

Note: Implied volatilities of EURO STOXX 50 (VSTOXX) and S&P 500 (VIX), in %.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

VSTOXX

VSTOXX

VIX

Note: Implied volatilities of EURO STOXX 50 (VSTOXX) and S&P 500 (VIX), in %.

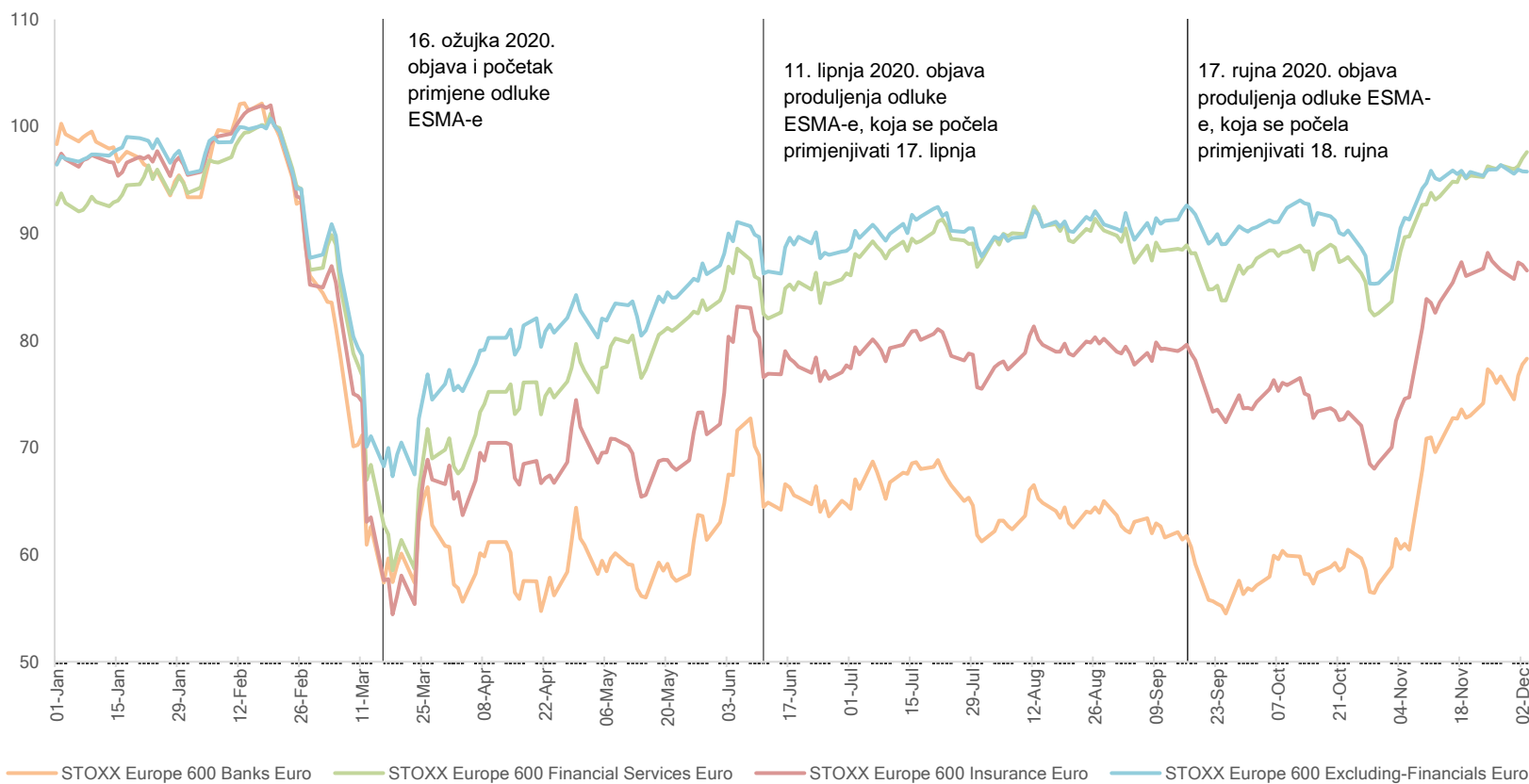
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

VIX

Napomena: implicirane volatilnosti indeksa EURO STOXX 50 (VSTOXX) i S&P 500 (VIX), u %

Izvori: Refinitiv Datastream, ESMA

SLIKA 3. – SEKTORSKI DIONIČKI INDEKSI EU-A

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

STOXX Europe 600 Banks Euro

STOXX Europe 600 Banks Euro

STOXX Europe 600 Financial Services Euro

STOXX Europe 600 Financial Services Euro

STOXX Europe 600 Insurance Euro

STOXX Europe 600 Excluding-Financial
Euro

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

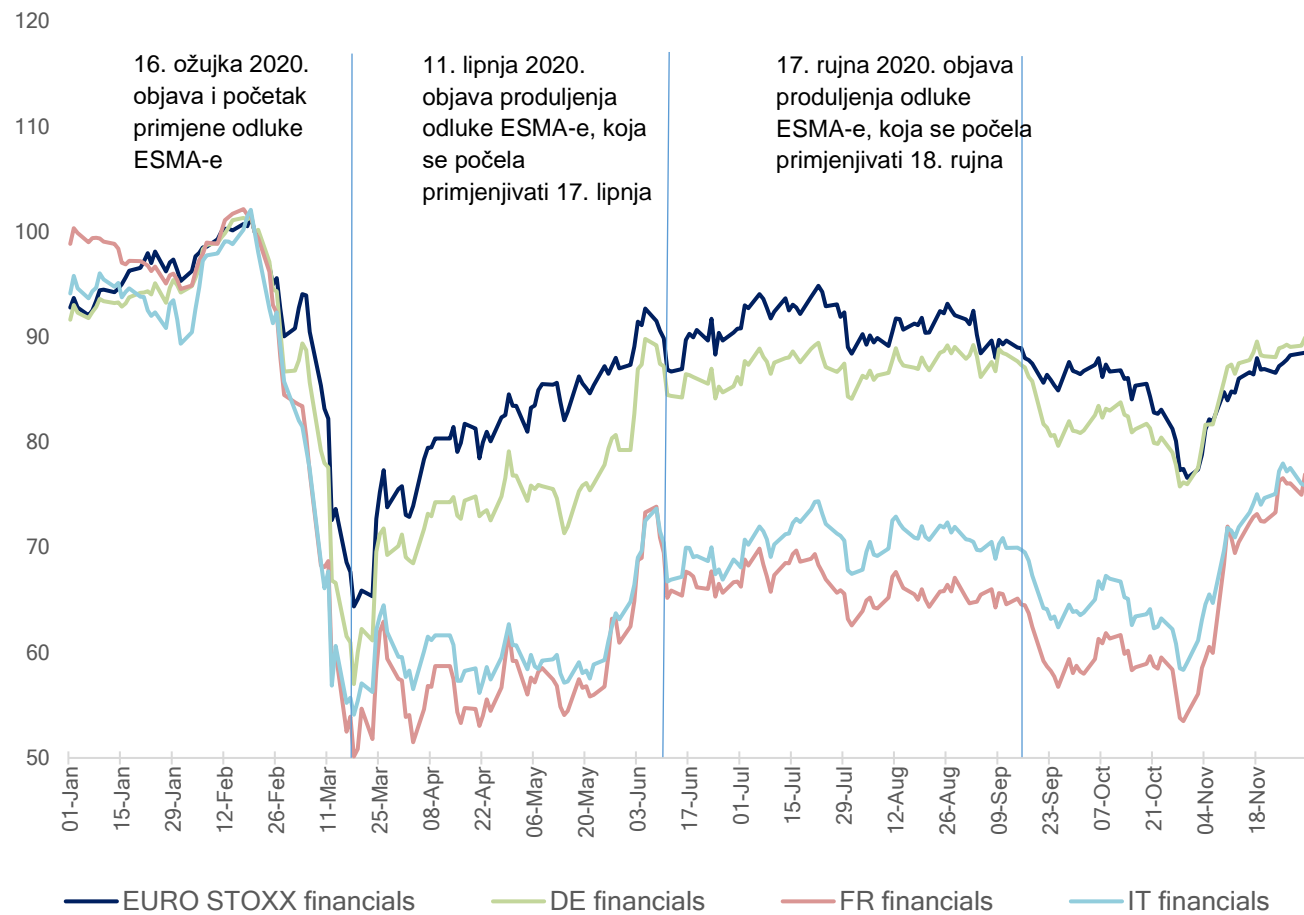
STOXX Europe 600 Insurance Euro

STOXX Europe 600 Excluding-Financial
Euro

Napomena: cijene vlasničkih instrumenata

20. 2. 2020. = 100.

Izvori: Refinitiv Datastream, ESMA

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

EURO STOXX financials

EURO STOXX financials

DE financials

FR financials

IT financials

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

DE, financijska društva

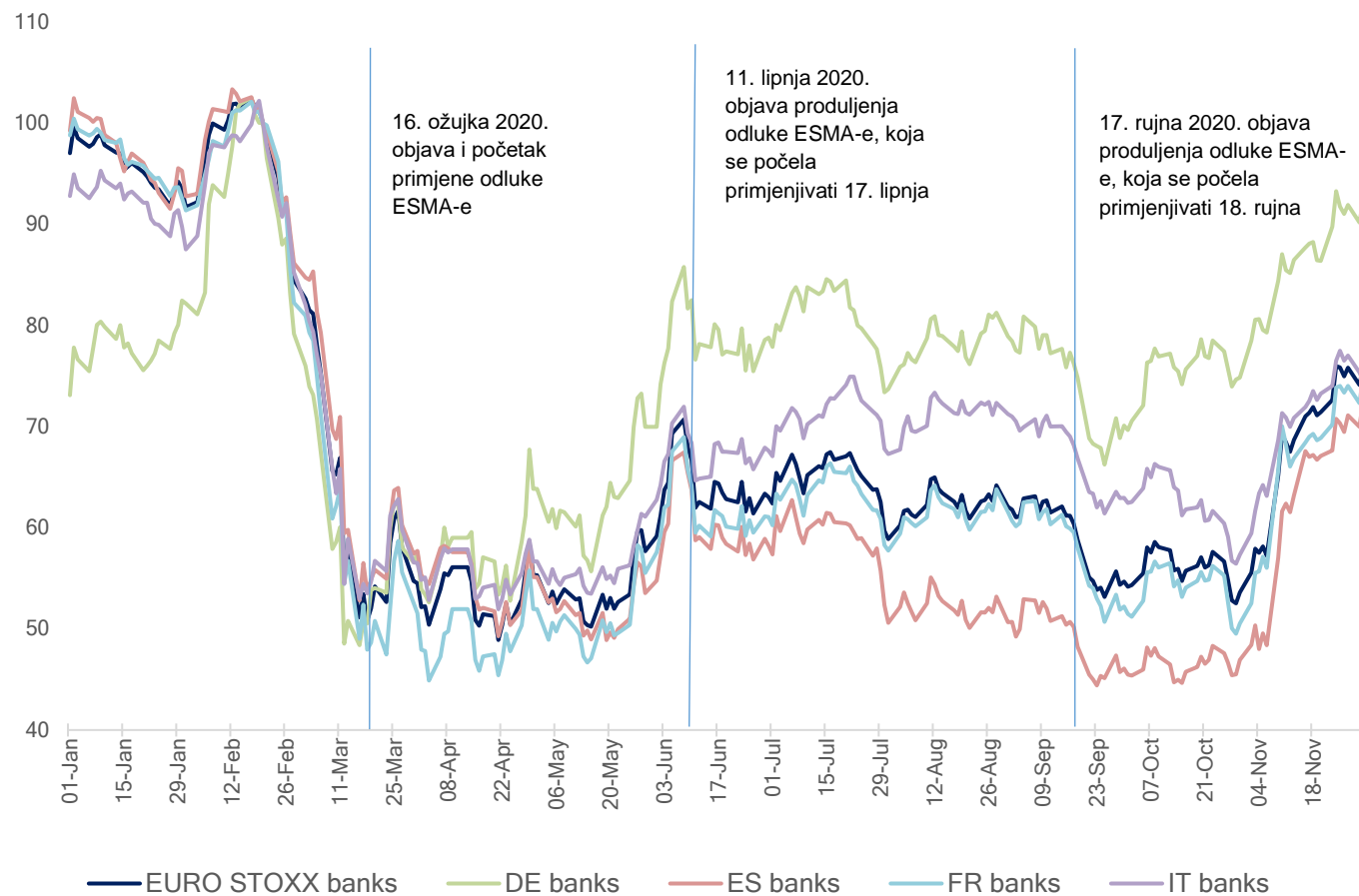
FR, financijska društva

IT, financijska društva

Napomena: cijene vlasničkih instrumenata

20. 2. 2020. = 100.

Izvori: Refinitiv Datastream, ESMA

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

EURO STOXX financials
DE financials

EURO STOXX financials
DE, financijska društva

ES financials

FR financials

IT financials

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

ES, financijska društva

FR, financijska društva

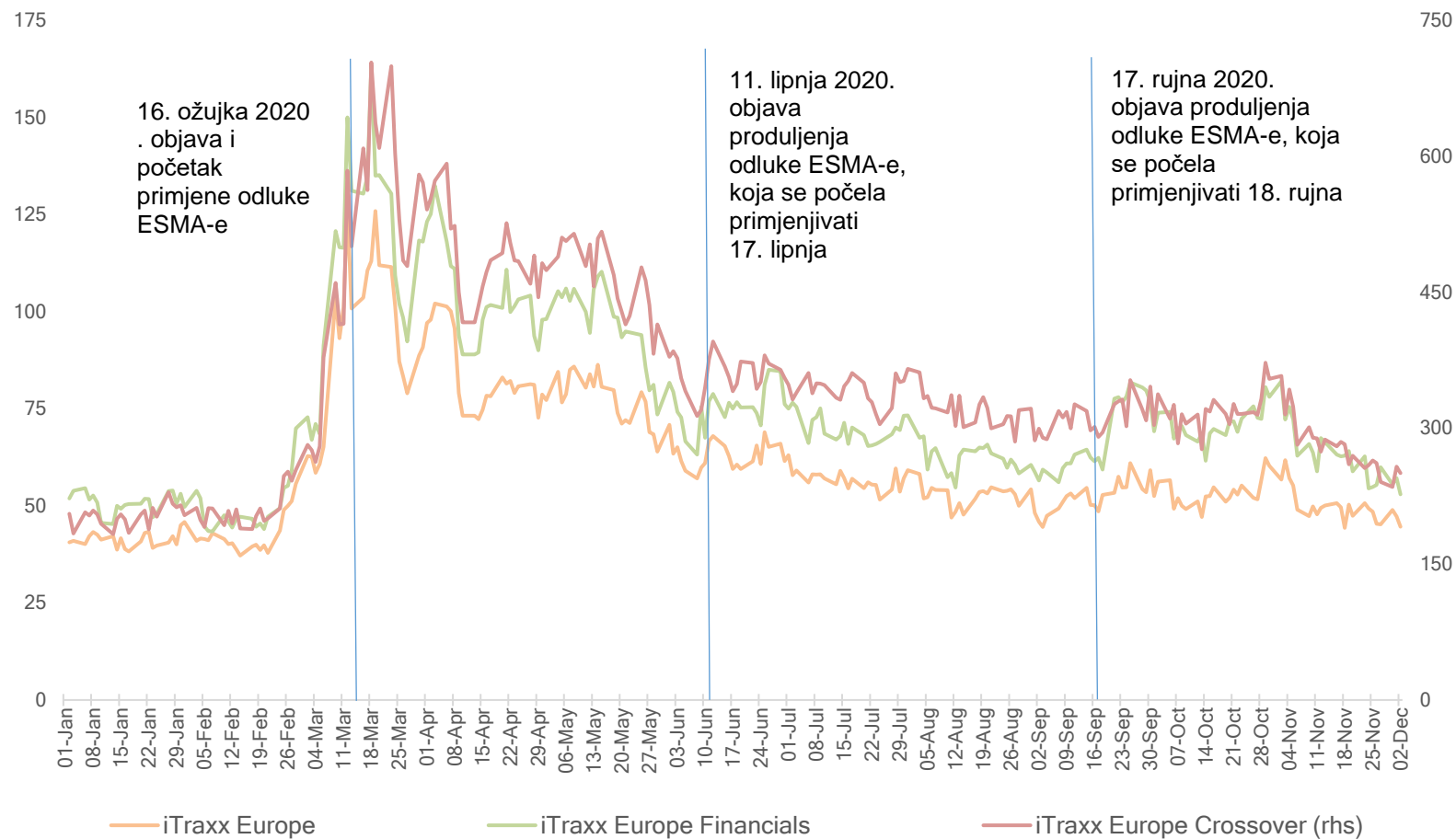
IT, financijska društva

Napomena: cijene vlasničkih instrumenata

20. 2. 2020. = 100.

Izvori: Refinitiv Datastream, ESMA

SLIKA 4. – INDEKSI SPREADOVA KREDITNIH IZVEDENICA NA OSNOVI NASTANKA STATUSA NEISPUNJAVANJA OBVEZA U EU-U

Note: CDS spreads on European IG corporates (iTraxx Europe), European HY corporates (iTraxx Europe Crossover) and European Financials, in bps.
Sources: Refinitiv EIKON, ESMA.

iTraxx Europee

iTraxx Europee Financials

iTraxx Europee Crossover (rhs)

Note: CDS spreads on European IG corporates (iTraxx Europe), European HY corporates (iTraxx Europe Crossover) and European Financials, in bps.

Sources: Refinitiv EIKON, ESMA

iTraxx Europe

iTraxx Europe Financials

iTraxx Europe Crossover (rhs)

Napomena: Spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza za obveznice europskih nefinancijskih društava visokog investicijskog rejtinga (iTraxx Europe), obveznice europskih nefinancijskih društava s visokim prinosom (iTraxx Europe Crossover) i za obveznice europskih financijskih društava, u baznim bodovima
Izvori: Refinitiv EIKON, ESMA

SLIKA 5. – REZULTATI EUROPSKIH DIONIČKIH INDEKSA PO ZEMLJAMA

	Postotna promjena od 6. 11. 2020. do 2. 12. 2020.	Postotna promjena od 20. 2. 2020. do 2. 12. 2020.	Postotna promjena od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Postotna promjena od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.
STOXX EUROPE 800 bez švicarskog indeksa	8,67 %	-9,74 %	-16,67 %	-15,78 %
INDEKS EURO STOXX	9,41 %	-6,06 %	-13,22 %	-12,72 %
EURO STOXX 50	9,90 %	-7,89 %	-13,57 %	-13,07 %
AT	21,10 %	-17,84 %	-30,21 %	-23,30 %
BE	16,24 %	-9,94 %	-19,22 %	-14,86 %
BG	0,55 %	-22,03 %	-20,67 %	-15,69 %

	Postotna promjena od 6. 11. 2020. do 2. 12. 2020.	Postotna promjena od 20. 2. 2020. do 2. 12. 2020.	Postotna promjena od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Postotna promjena od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.
CY	25,10 %	-27,80 %	-39,52 %	-34,73 %
CZ	11,15 %	-12,35 %	-17,81 %	-13,94 %
DE	6,68 %	-2,57 %	-4,44 %	-7,32 %
DK	-1,90 %	10,16 %	4,24 %	-2,48 %
EE	11,25 %	-4,72 %	-13,55 %	-13,16 %
ES	19,66 %	-17,22 %	-29,45 %	-21,88 %
FI	6,38 %	1,96 %	-5,35 %	-8,66 %
FR	12,54 %	-7,91 %	-17,37 %	-15,91 %
GB	9,36 %	-13,09 %	-21,32 %	-13,93 %
GR	29,14 %	-16,82 %	-29,24 %	-26,64 %
HR	10,22 %	-13,43 %	-19,61 %	-17,16 %
HU	10,74 %	-14,42 %	-24,05 %	-17,83 %
IE	5,56 %	-0,58 %	-13,00 %	-12,90 %
IS	5,78 %	10,90 %	-1,50 %	-4,44 %
IT	11,64 %	-12,39 %	-22,04 %	-20,01 %
LT	4,44 %	3,84 %	5,06 %	-1,98 %
LU	14,85 %	-7,78 %	-25,92 %	-21,60 %
LV	-0,47 %	6,81 %	5,53 %	-1,81 %
MT	15,14 %	-13,86 %	-20,80 %	-12,92 %

	Postotna promjena od 6. 11. 2020. do 2. 12. 2020.	Postotna promjena od 20. 2. 2020. do 2. 12. 2020.	Postotna promjena od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Postotna promjena od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.
NL	6,64 %	-1,80 %	-11,66 %	-9,17 %
NO	11,02 %	-3,37 %	-11,80 %	-10,22 %
PL	11,81 %	-9,62 %	-15,75 %	-13,47 %
PT	14,45 %	-14,54 %	-20,09 %	-13,64 %
RO	6,43 %	-7,58 %	-10,73 %	-11,45 %
SE	5,47 %	1,06 %	-7,28 %	-9,47 %
SI	8,13 %	-9,57 %	-13,01 %	-10,83 %
SK	-0,99 %	-3,02 %	-7,05 %	0,07 %

Izvori: Refinitiv EIKON, ESMA

SLIKA 6. – NETO KRATKA POZICIJA IZMEĐU 0,1 % I 0,2 % U RAZDOBLJU OD 16. OŽUJKA DO 30. STUDENOGA 2020.

